

Міжнародний досвід вирішення конфліктів : анотований бібліографічний список

Вип. 4 / 2026

1 – 10 березня

URL: <http://nplu.org/article.php?id=423&subject=3>

Зміст

Статті зі ЗМІ.....	1
Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань.....	40

Статті зі ЗМІ

1. **Бережна Д. Боїться ”палацового перевороту”:** смерть аятоли Хаменеї посирила параною Путіна, — *Politico* [Електронний ресурс] / Дар’я Бережна // Focus.ua : [вебсайт]. – 2026. – 3 берез. — Електрон. дані. *Як повідомило видання ”Politico”, В. Путін засудив убивство аятоли А. Хаменеї як ”убивство, вчинене в цинічному порушенні всіх норм людської моралі та міжнародного права”. Але при цьому він не сказав, хто саме сприяв смерті духовного лідера Ірану. Вказано, що російські пропагандисти почали прямо заявляти, що наступною метою Заходу буде РФ. Але експерти зазначили, що навіть після ліквідації одразу двох союзників РФ за два перші місяці 2026 р., В. Путін не зробить нічого, щоб їм допомогти. Зазначено, що для Москви іранська криза має низку переваг, серед яких - перспектива підвищення цін на нафту, розбіжності між Європою і США з приводу атак на Іран, а також відволікання уваги Вашингтона від війни в Україні. Ба більше, В. Путін володіє стримувальним фактором, якого не було ні в Каддафі, ні в Хаменеї: ядерним арсеналом; але ядерна зброя не забезпечує захисту від внутрішніх загроз. На*

думку експертів, якщо падіння диктаторів союзних країн посилить побоювання В. Путіна, то вони, найімовірніше, будуть пов'язані не стільки з ракетами НАТО, скільки з палацовими інтригами. Текст: <https://focus.ua/uk/world/745926-bojitsya-palacovogo-perevorotu-smert-ayatoli-hameneji-posilila-paranoyu-putina-politico>

2. **Борець А. «Ми мали б давати зброю Україні, а не вторгтися в Іран»: демократи в Конгресі розкритикували дії Трампа** [Електронний ресурс] / Ангеліна Борець // Дзеркало тижня. – 2026. – 4 берез. — Електрон. дані. *Йдеться про критику з боку демократів у Конгресі США військової операції Дональда Трампа проти Ірану. Зокрема, Ненсі Пелосі заявила, що ескалація на Близькому Сході сприяє зростанню цін на нафту, що вигідно РФ і послаблює підтримку України, тоді як США мали б зосередитися на санкціях проти Москви та посиленні військової допомоги Києву. Інші демократи, зокрема Ел Грін та Мелані Стенсбері, наголосили, що дії без погодження з Конгресом ставлять під загрозу безпеку союзників і демонструють нехтування міжнародним правом та цінністю людського життя. Водночас член Палати представників Конгресу Джим Коста припустив, що подальший розвиток подій може вплинути на взаємодію РФ, Ірану та Китаю, однак робити остаточні висновки поки зарано.* Текст: <https://zn.ua/ukr/WORLD/mi-mali-b-davati-zbroju-ukrajini-a-ne-zajmatisja-vtorhnennja-v-iran-demokrati-v-konhresi-rozkritkuvali-diji-trampa.html>

3. **Борець А. Польща вводить нові правила для українських біженців: що зміниться** [Електронний ресурс] / Ангеліна Борець // Дзеркало тижня. – 2026. – 5 берез. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що з 5 березня у Польщі запроваджують нові правила для українців із тимчасовим захистом. Вони повинні протягом 30 днів оформити PESEL або оновити документи до кінця серпня, інакше ризикують втратити право на тимчасовий захист. Також змінюються умови безоплатної медицини: тепер держпослуги надаватимуться лише дітям, вагітним жінкам і постраждалим від тортур, інші повинні сплачувати страховий внесок. Загалом у Польщі зараз проживає*

близько 1,8 млн українців, включно з біженцями та економічними мігрантами. Крім того, влада посилила міграційний контроль, затримавши майже сотню українців під час загальнонаціональної перевірки. Текст:

<https://zn.ua/ukr/WORLD/polshcha-vvodit-novi-pravila-dlja-ukrajinskikh-bizhentsiv-shcho-zminitsja.html>

4. **Бурдейна О. ЗС РФ битимуть по водопостачанню українців: Зеленський попередив про нову хвилю обстрілів** [Електронний ресурс] / Олена Бурдейна // Focus.ua : [вебсайт]. – 2026. – 2 берез. — Електрон. дані. Президент України Володимир Зеленський повідомив про нову хвилю обстрілів України, яку готують ЗС РФ. За його словами, новою головною ціллю Кремля буде логістика і система водопостачання. Розглянуто, які об'єкти інфраструктури можуть потрапити під удар ЗС РФ. Глава держави запевнив, що війна в Ірані не вплине на постачання ракет протиповітряної оборони (ППО) для "Patriot"; програма надання допомоги "PURL", за якою купуються протиракетні та інша зброя США, продовжує працювати й "сигналів про припинення постачання поки не було". Водночас Президент зауважив, що у випадку тривалої та інтенсивної війни в Ірані це справді може вплинути на постачання таких ракет. Ще одна тема, про яку ідеться у заявах В. Зеленського, — це можливість допомоги Україні державам, долученим до війни в Ірані. Глава держави підтвердив слова Прем'єр-міністра Британії Кіра Стармера, який говорив про участь українських експертів у збитті іранських дронів. Зі слів Президента, така допомога справді можлива, але поки не було відповідних запитів від урядів інших країн, а якщо будуть, то іноземці можуть приїхати в Україну та повчитися. Текст:

<https://focus.ua/uk/voennye-novosti/745727-zayavi-zelenskogo-rf-bitime-povodopostachannyu-ukrajinciv-detali>

5. **Бурдейна О. Китай офіційно підтримав Іран у війні з США та Ізраїлем: чи вступить у війну на боці Тегерану** [Електронний ресурс] / Олена Бурдейна // Focus.ua : [вебсайт]. – 2026. – 2 берез. — Електрон. дані. Як заявила речниця Міністерства закордонних справ (МЗС) Китаю Мао Нін,

США та Ізраїль порушили міжнародне право та, не маючи мандату Організації Об'єднаних Націй (ООН), порушили суверенітет Ірану. Китай закликав Іран та інших учасників конфлікту на Близькому Сході негайно припинити бойові дії. Розглянуто, які питання найбільше турбують Китай у контексті війни Ірану з США та Ізраїлем. Текст: <https://focus.ua/uk/voennye-novosti/745750-viyna-v-irani-kitay-pidtrimav-tegeran-u-sutichci-z-ssha-detali>

6. Бурдейна О. Які країни причетні до війни в Ірані: конфлікт зачепив 10 % світу (інфографіка) [Електронний ресурс] / Олена Бурдейна // Focus.ua : [вебсайт]. – 2026. – 2 берез. — Електрон. дані. *Повідомлено, що війна в Ірані почалась в ніч на 28.02 2026, коли США та Ізраїль почали завдавати ударів по військових об'єктах Тегерану — по командних пунктах, військових базах та інших важливих точках. У відповідь Іран почав бити не лише по військових цілях, а й нафтовій галузі чи не всього Близькосхідного регіону. "Луна" від ударів докотилась до Європи, РФ та Китаю. "Фокус" зібрав інформацію про причетність різних держав світу до іранської війни та склав відповідну карту: про країни, які перебувають у першому ешелоні війни в Ірані (самі завдають ударів), чи потерпають від іранських ракет і дронів, чи залучені до конфлікту на Близькому Сході, але прямо не воюють. Текст: <https://focus.ua/uk/voennye-novosti/745700-viyna-v-irani-do-protistonnya-doluchilis-23-derzhava-infografika>*

7. Гірак Г. Крок у невідомість: несподівані повороти у війні на Близькому Сході [Електронний ресурс] / Галина Гірак // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2026. – 10 берез. — Електрон. дані. *Зважаючи на впевненість Президента США Д. Трампа в перемозі над режимом аятол в Ірані та водночас невтішні прогнози експертів щодо цього конфлікту, розглянуто, чим стратегія Д. Трампа нагадує дії В. Путіна, чому США та РФ уникають терміну «війна», чому Д. Трамп уже шукає вихід з іранського конфлікту й як ця війна може вплинути на Україну. Зазначено, що для України війна на Близькому Сході несе не лише ризики, пов'язані з боротьбою за ракети ППО чи тимчасове збагачення бюджету російського агресора нафтодоларами, а й*

вікно стратегічних перспектив. Адже знищення або суттєве послаблення іранського військового потенціалу позбавляє РФ одного з найважливіших технологічних і ресурсних донорів. Фізична неспроможність РФ захистити свого стратегічного партнера остаточно руйнує міф про В. Путіна як про «архітектора» нового глобального полюсу сили. Економічні гойдалки на ринку нафти залишаються фактором ризику, проте санкційні, логістичний тягар «тіньового флоту» та потенційне повернення нового Ірану на ринок здатні завдати економіці РФ нищівного удару. Завдання України в цій турбулентності – забезпечити безперервне постачання озброєнь від європейських партнерів і дотиснути ослабленого ворога. Текст: <https://ua.korrespondent.net/articles/4861275-krok-u-nevidomist-nespodivani-povoroty-u-viini-na-blyzkomu-skhodi>

8. **Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук: Дякуємо Австрії за підтримку України** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2026. – 5 берез. [№ 545]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що Голова Верховної Ради України (ВР України) Руслан Стефанчук на своїй фейсбук-сторінці висловив подяку фракціям Національної ради Австрії за ухвалення резолюції щодо підтримки справедливого та сталого миру в Україні. «Це важливий крок до наближення справедливого й тривалого миру — через посилення тиску на агресора та продовження всебічної підтримки України. Єдність Європи має вирішальне значення», - наголосив глава парламенту. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/390458>

9. **Гурін А. Європа готується до нової хвилі біженців з Близького Сходу — FT** [Електронний ресурс] / Анастасія Гурін // Дзеркало тижня. – 2026. – 5 берез. — Електрон. дані. Йдеться про підготовку Європи до можливого зростання міграції з Близького Сходу через ескалацію конфлікту в регіоні. Європейські уряди намагаються уникнути повторення кризи 2015 - 2016 років, коли до ЄС прибуло понад мільйон біженців із Сирії та Афганістану. Міжнародна організація з міграції (МОМ) повідомляє про сотні людей, які

вже покинули Ліван через загострення ситуації, а ще десятки тисяч залишаються внутрішньо переміщеними. ЄС посилює інфраструктуру, процедури та законодавство для ефективного реагування на такі кризи, а також розглядає моделі співпраці з сусідніми країнами, як це було з Туреччиною у 2016 р. Основна мета — забезпечити безпечний прихисток для біженців і водночас розподілити навантаження між країнами. Текст: <https://zn.ua/ukr/WORLD/jevropa-hotujetsja-do-novoji-khvili-bizhentsiv-z-blizkoho-skhodu-ft.html>

10. **Гурін А. Радники Трампа закликають шукати "план виходу" з війни з Іраном, побоюючись політичного удару — WSJ** [Електронний ресурс] / Анастасія Гурін // Дзеркало тижня. - 2026. - 10 берез. — Електрон. дані. *Описано позицію Президента США Дональда Трампа щодо війни з Іраном та внутрішні дискусії в його адміністрації щодо подальших дій. Трамп заявляє, що військова операція США та Ізраїля проти Ірану просувається швидше, ніж очікувалося, і може завершитися найближчим часом. Водночас він не виключає продовження ударів, якщо Іран блокуватиме постачання нафти через Ормузьку протоку або продовжуватиме атаки в регіоні. Зазначено, що частина радників Трампа закликає його підготувати "план виходу" з війни, оскільки тривалий конфлікт може спричинити економічні проблеми — зокрема різке зростання світових цін на нафту — і негативно вплинути на підтримку виборців напередодні виборів у США. Згадано політичну ситуацію в Ірані після призначення Моджтаба Хаменеї новим верховним лідером після загибелі Алі Хаменеї. Це, на думку Трампа, свідчить про небажання Тегерана йти на поступки. Загалом стаття підкреслює суперечливість заяв Трампа: він одночасно говорить про швидке завершення війни, але допускає її розширення, а також стикається з внутрішнім політичним тиском через економічні ризики та падіння підтримки війни серед американців.* Текст: <https://zn.ua/ukr/WORLD/radniki-zaklikajut-trampa-shukati-plan-vikhodu-z-vijni-z-iranom-pobojujuchis-politichnoho-udaru-wsj.html>

11. **Дедей В. В Ірані відповіли на заяви про "відновлення переговорів" зі США** [Електронний ресурс] / Володимир Дедей // Дзеркало тижня. – 2026. – 2 берез. – Електрон. дані. *Йдеться про заяву глави іранської служби безпеки Алі Ларіджані щодо відмови Ірану від відновлення ядерних переговорів зі США на тлі загострення конфлікту з Вашингтоном та Ізраїлем. Іранський посадовець звинуватив Президента США Дональда Трампа у дестабілізації регіону та заявив, що американська політика нібито діє в інтересах Ізраїлю. Заява пролунала після ракетних ударів США та Ізраїлю по Ірану й повідомлень про можливі спроби відновлення дипломатичних контактів.* Текст: <https://zn.ua/ukr/WORLD/v-irani-vidpovili-na-zajavi-pro-vidnovlennja-perehovoriv-zi-ssha.html>

12. **Дедей В. На Кіпрі найбільшу авіабазу Великої Британії за межами країни атакував "невеликий" дрон — Sky News** [Електронний ресурс] / Володимир Дедей // Дзеркало тижня. – 2026. – 2 берез. – Електрон. дані. *Йдеться про атаку безпілотника на британську військову базу «Акротірі» на Кіпрі, що сталася на тлі загострення безпекової ситуації на Близькому Сході. За попередніми даними, дрон типу Shahed спричинив незначні пошкодження об'єкта, однак постраждалих немає. Інцидент пов'язують із відповідними ударами Ірану по військових цілях у регіоні після ескалації конфлікту зі США та Ізраїлем.* Текст: <https://zn.ua/ukr/WORLD/na-kipri-najbilshu-aviabazu-velikoji-britaniji-za-mezhami-krajini-atakuvav-dron.html>

13. **Дедей В. Українців залучать до збиття іранських дронів на Близькому Сході – Стармер** [Електронний ресурс] / Володимир Дедей // Дзеркало тижня. – 2026. – 2 берез. – Електрон. дані. *Йдеться про заяву Прем'єр-міністра Великої Британії Кіра Стармера щодо підтримки союзників на тлі загострення ситуації на Близькому Сході. Лондон надає США свої військові бази в регіоні для потреб колективної оборони та допомагає країнам Перської затоки протидіяти атакам іранських безпілотників, зокрема із залученням українських експертів. Водночас Велика Британія наголосила, що не братиме участі в наступальних ударах по Ірану,*

обмежившись

оборонною

підтримкою.

Текст:

<https://zn.ua/ukr/WORLD/ukrajintsiv-zaluchat-do-zbittja-iranskikh-droniv-na-blizkomu-skhodi-starmer.html>

14. **Демократичний цивільний нагляд за розвідувальними та спеціальними органами** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2026. – 6 берез. [№ 546]. – Електрон. дані. *Повідомлено, що українська парламентська делегація ознайомилася з європейськими засадами парламентського контролю у сфері безпеки та розвідки - відповідні візити до Норвегії та Фінляндії відбулися на запрошення Консультативної місії ЄС в Україні. Європейський демократичний цивільний контроль за спецслужбами передбачає баланс між широкими повноваженнями органів безпеки та парламентським, судовим і правозахисним наглядом, що забезпечує законність, підзвітність і довіру суспільства. «Європейський досвід показує: демократичний цивільний контроль визначає чіткі правові «червоні лінії» професійної діяльності, запроваджує найвищі стандарти кадрової політики, нульову толерантність до зловживань», — сказав голова Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань національної безпеки, оборони та розвідки Олександр Завітневич. За його словами, за умов широких повноважень спецслужб, особливо під час війни, суспільство має бути впевненим у законності та обґрунтованості їхніх дій.* Текст: <https://www.golos.com.ua/article/390460>

15. **Денисова Д. Ормузька протока на паузі: чи злетить нафта до 100 доларів і що це означає для України** [Електронний ресурс] / Дар'я Денисова // Focus.ua : [вебсайт]. – 2026. – 2 берез. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що Корпус вартових ісламської революції (КСІР) заблокував Ормузьку протоку, після чого у світі розпочалася найгостріша енергетична криза від початку 2026 р. Уже 1 березня протока фактично була закрита для комерційного судноплавства, тому в Перській затоці утворилося скупчення танкерів біля Бендер-Аббаса. Через цей вузький коридор проходить майже 20 % світового морського постачання нафти. Вказано, що ціни на нафту марки*

«Brent» відреагували на останню хвилю ескалації зростанням на 7 % за день. Розглянуто, що це означає для України, і які сценарії можливі, якщо напруга на Близькому Сході збережеться. Текст: <https://focus.ua/uk/economics/745732-naftai-viyna-v-irani-skilki-koshtuvatime-barel-i-chi-zrostut-cini-v-ukrajini>

16. **Длігач А. Світ у точці нестійкої рівноваги** [Електронний ресурс] / Андрій Длігач // Дзеркало тижня. – 2026. – 3 берез. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що повномасштабна агресія РФ проти України стала катализатором остаточного зламу старого світового порядку та переходу до епохи нестійкого багатопольярного стримування. Стверджено, що глобалізацію змінили геополітичні блоки, економічна взаємозалежність перетворилася на інструмент тиску, а світ увійшов у фазу хронічної турбулентності з локальними конфліктами та технологічними перегонами. Окремо проаналізовано трансформацію ключових гравців: прагматичний розрахунок Китаю, повернення США до жорсткого великодержавного суперництва, оборонне «дорослішання» Європи та поступову економічну ерозію Росії. Водночас Україна постає не як жертва, а як активний суб'єкт нової безпекової архітектури й глобальний драйвер військово-технологічних інновацій.* Текст: <https://zn.ua/ukr/WORLD/svit-u-tochtsi-nestijkoji-rivnovahi.html>

17. **Євгенія Кравчук: Міжнародна спільнота має засудити системну роботу росії проти вільних медіа та журналістів, які документують воєнні злочини рф** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2026. – 6 берез. [№ 546]. – Електрон. дані. *Як розповіла член фракції «Слуга Народу», заступниця голови парламентського Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики, членкиня постійної делегації у ПАРСЄ Євгенія Кравчук, Тимчасова слідча комісія (ТСК) з питань розслідування злочинів РФ проти журналістів, створена Верховною Радою України (ВР України) у грудні минулого року, продовжує свою роботу. Зокрема, спільно з міжнародними журналістськими організаціями активно збираються докази того, що країна-агресор системно*

працює проти вільних медіа та журналістів, які документують воєнні злочини РФ. «Ми тісно співпрацюємо з найбільшими журналістськими організаціями для адвокації та для того, щоб спільно доказати, що злочини РФ – це системна діяльність проти вільних медіа, проти журналістів, які документують воєнні злочини під час війни. «Репортери без кордонів» вже подали позов до Міжнародного кримінального суду (International Criminal Court), щоб суд розглянув злочини росії проти журналістів як злочин проти людяності», - зазначила парламентарій. Текст:

<https://www.golos.com.ua/article/390461>

18. Єгор Чернів: 19 із 27 країн-членів ЄС готові фінансувати спільні виробництва з Україною [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2026. – 3 берез. [№ 543]. – Електрон. дані. *Як розповів член фракції «Слуга Народу», заступник голови парламентського Комітету з питань нацбезпеки, оборони та розвідки, голова постійної делегації України в ПА НАТО Єгор Чернів, сьогодні Європі економічно вигідніше та безпечніше фінансувати Україну, допомагати нам, щоб зупинити РФ тут, ніж потім воювати з нею напяму. Та наголосив, що саме тому зараз надається більше прагматичної підтримки Україні, при цьому зменшується бюрократична складова і зростає фінансова складова в допомозі, зокрема це стосується виділення 90 млрд євро. Він також прокоментував слова міністра закордонних справ Польщі Радослава Сікорського про те, що агресія РФ проти країн східного флангу НАТО коштуватиме цим державами щонайменше 1,2 трлн євро. Текст:*

<https://www.golos.com.ua/article/390426>

19. Знає І. Стратегія мовчання: Мерц із допомогою карти намагався переконати Трампа щодо України [Електронний ресурс] / Ірина Знає // Дзеркало тижня. – 2026. – 4 берез. — Електрон. дані. *Йдеться про візит канцлера Німеччини Фрідріха Мерца до Білого дому та його обережну тактику щодо Дональда Трампа. Зазначено, що Ф. Мерц свідомо уникав публічних суперечок із Президентом США, намагаючись переконати його за*

зачиненими дверима — зокрема щодо необхідності жорсткішого тиску на Путіна та підтримки України. Попри публічні компліменти з боку Д. Трампа, аналітики сумніваються, що така стратегія дала реальні результати. Зустріч не продемонструвала змін у позиції Вашингтона, а сам Д. Трамп продовжив критику союзників і погрози торговельною ескалацією, що дозволяє припустити: обидва лідери могли залишитися без конкретних здобутків. Текст: <https://zn.ua/ukr/WORLD/stratehija-movchannja-merts-iz-dopomohoju-karti-namahavsja-perekonati-trampa-shchodo-ukrajini.html>

20. **Ірландія допоможе Україні зі вступом до ЄС** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2026. – 10 берез. [№ 548]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що Заступниця Голови Верховної Ради України (ВР України) Олена Кондратюк зустрілася у Дубліні зі спікером Сенату Парламенту Ірландії Марком Дейлі. Вони обговорили посилення санкцій проти російського агресора та майбутнє головування Ірландії в Раді ЄС, яке розпочнеться в другій половині 2026 р. і триватиме з 1 липня по 31 грудня. О. Кондратюк підкреслила важливість того, що офіційний Дублін розглядає членство України в Євросоюзі ключовою гарантією безпеки для нашої держави. «Ми вдячні Ірландії за підтримку 20-го санкційного пакету ЄС проти РФ. Сподіваємося на допомогу під час майбутнього головування в Раді ЄС у розблокуванні переговорів про членство України в Євросоюзі за всіма кластерами. Крім того, важливо якомога швидше розблокувати виділення Україні 90 млрд євро кредиту від ЄС. Розраховуємо на підтримку збереження «пакетного» підходу до України та Молдови в межах переговорного процесу», - зазначила вона. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/390486>

21. **Калінін А. США планують озброїти курдів для організації народного повстання в Ірані, — CNN (відео)** [Електронний ресурс] / Артемій Калінін // Focus.ua : [вебсайт]. – 2026. – 4 берез. — Електрон. дані. За повідомленням "CNN", адміністрація Президента США Дональда Трампа проводить консультації з опозиційними групами в Ірані та курдськими

лідерами в Іраку щодо надання їм військової підтримки. Головним завданням є спроба спровокувати масове повстання проти режиму аятол. Наразі організацією постачання й озброєння тисяч курдських загонів має зайнятися Центральне розвідувальне управління (ЦРУ). На думку експертів, в ситуації з курдами є кілька ключових факторів — достатність постачання, наявність політичних гарантій від США та єдність серед самих курдів, які мають різні політичні погляди та розуміння своїх прав. Текст: <https://focus.ua/uk/voennye-novosti/745950-viyna-ssha-proti-iranu-cru-gotuye-plan-pidtrimki-kurdiv-dlya-povalennya-rezhimu-ayatol>

22. **Катишев К. Є 11 запитів на безпекову підтримку – Зеленський** [Електронний ресурс] / Костянтин Катишев // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2026. – 9 берез. — Електрон. дані. *Як повідомив Президент України Володимир Зеленський за результатами Ставки Верховного Головнокомандувача, станом на 9 березня Україна отримала 11 запитів від країн – сусідів Ірану, європейських держав та США на безпекову підтримку, зокрема, у протидії ударним дронам типу «шахед». Президент відзначив чітку зацікавленість цих країн в українському досвіді захисту життя, відповідних перехоплювачах, системах РЕБ, тренуванні та відзначив, що Україна готова реагувати позитивно на запити тих, «хто допомагає нам самим захищати життя українців та незалежність України». Він додав, що на частину запитів Україна вже відповіла конкретними рішеннями та підтримкою. В. Зеленський зауважив, що РНБО разом із Генеральним штабом та Силами оборони визначатимуть, на які ще запити можна відреагувати позитивно – так, щоб не знижувати власні можливості України захищатись.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4860916-ye-11-zapytiv-na-bezpekovu-pidtrymku-zelenskyi>

23. **Катишев К. ЄС оголосив про інвестицію €1,5 млрд в Україну** [Електронний ресурс] / Костянтин Катишев // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2026. – 6 берез. — Електрон. дані. *Як повідомило представництво Європейського Союзу в Україні, шостий Наглядний комітет Ukraine*

Investment Framework (UIF) ухвалив новий пакет із восьми програм загальною вартістю 1,5 млрд євро для підтримки життєво важливих секторів України. Програми, спрямовані на залучення 3,4 млрд євро нових інвестицій, нададуть підтримку в енергетиці, освіті, зв'язку, сільському господарстві та малому бізнесі, а також фінансуватимуть будівництво укриттів в освітніх закладах. Уперше UIF також виділить кошти на технології подвійного призначення та стратегічні

галузі.

Текст:

<https://ua.korrespondent.net/business/economics/4860304-yes-oholosyv-pro-investytsiui-15-mlrd-v-ukrainu>

24. **Катишев К. Китай запропонував п'ять принципів щодо Ірану** [Електронний ресурс] / Костянтин Катишев // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2026. – 8 берез. — Електрон. дані. *Наведено коментарі міністра закордонних справ Китаю Ван Ї на пресконференції під час сесії Всекитайських зборів народних представників в Пекіні, про те, що для врегулювання питань, що стосуються Ірану та Близького Сходу загалом, необхідно дотримуватися п'ятьох основних принципів. Це: повага до національного суверенітету; відмова від зловживання силою; невтручання у внутрішні справи; сприяння політичному врегулюванню; конструктивна роль провідних країн світу. За його словами, щирий друг і стратегічний партнер Китай готовий співпрацювати з країнами Близького Сходу для відновлення миру в регіоні, відновлення спокою серед людей і відновлення миру у світі загалом.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/world/4860685-kytai-zaproponuvav-piat-pryntsypiv-schodo-iranu>

25. **Катишев К. На Близький Схід вирушили три команди – Зеленський** [Електронний ресурс] / Костянтин Катишев // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2026. – 10 берез. — Електрон. дані. *Наведено коментарі Президента України Володимира Зеленського під час спілкування з журналістами про те, що на поточному тижні три українські команди для захисту від «шахедів» прибудуть для допомоги в Катар, Об'єднані Арабські Емірати (ОАЕ) та Саудівську Аравію. Глава держави вчергове повторив, що*

в обмін на допомогу на Близькому Сході Україна розраховує отримати дефіцитні ракети до комплексів «Patriot». Він також додав, що «абсолютно всі американські експерти» визнають ефективність українського досвіду у протидії «шахедам». Але самі по собі дрони-перехоплювачі не працюють без українських напрацювань: «без наших військових, наших операторів, нашого софту, радарного поля та багатьох інших нюансів», - уточнив В. Зеленський. Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4861319-na-blyzkyi-skhid-vyrushyly-try-komandy-zelenskyi>

26. **Катишев К. Україна найбільший покупець зброї у світі – SIPRI** [Електронний ресурс] / Костянтин Катишев // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2026. – 9 берез. — Електрон. дані. Наведено дані Стокгольмського міжнародного інституту дослідження проблем миру (SIPRI) про те, що Україна вийшла на перше місце у світі за імпортом зброї у 2021 - 2025 рр. За той же час експорт зброї РФ упав майже втричі. Вказано, що протягом останніх п'яти років на Україну припадає 9,7 % від загального обсягу глобального імпорту. З лютого 2022 р. Україна отримала озброєння щонайменше від 36 країн. Найбільші постачальники: США (41 % усіх поставок), Німеччина (14 %), Польща (9,4 %). У SIPRI зауважили, що у 2025 р. обсяги поставок дещо знизилися порівняно з піковими 2023 - 2024 роками, що пов'язано зі зменшенням допомоги США та зростанням секретності навколо передачі певної зброї. Водночас 25 країн світу уклали угоди зі США про закупівлю ракет ППО й авіабомб для потреб ЗСУ. Вказано, що у рейтингу найбільших імпортерів за Україною йдуть Індія, Саудівська Аравія, Катар і Пакистан; а світовими лідерами експорту зброї у 2021 - 2025 рр. залишаються США, Франція, РФ, Німеччина та Китай. Причому частка РФ на ринку експорту через війну в Україні та санкції скоротилася з 21 % (у 2016 - 2020 рр.) до 6,8 % (у 2021 - 2025 рр.). Текст: <https://ua.korrespondent.net/world/4860865-ukraina-naibilshyi-pokupets-zbroi-u-sviti-SIPRI>

27. **Качуровська О. Меланія Трамп вперше очолила засідання РБ ООН** [Електронний ресурс] / Олена Качуровська // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2026. – 3 берез. — Електрон. дані. *Наведено тези промови Першої леді США Меланії Трамп під час головування 02.03.2026 на засіданні Ради Безпеки ООН, присвяченому питанням дітей, доступу до технологій та освіти в умовах конфлікту. За її словами, держава, яка робить навчання священним, захищає свої книжки, свою мову, свою науку та свою математику – захищає своє майбутнє, а тривалий мир буде досягнуто тоді, коли знання та розуміння будуть повністю поціновані в усіх суспільствах. М. Трамп закликала до розширення доступу до технологій у світі й об'єднання країн для подолання технологічного розриву, аби у всіх була можливість реалізувати свій потенціал; зосередилася на ролі штучного інтелекту. Резюмуючи, вона наголосила, що шлях до миру залежить від того, чи будуть розширені можливості наступних поколінь через освіту та технології.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/world/4859201-melaniia-tramp-vpershe-ocholyla-zasidannia-rb-oon>

28. **Качуровська О. У США назвали цілі операції в Ірані** [Електронний ресурс] / Олена Качуровська // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2026. – 3 берез. — Електрон. дані. *Наведено коментарі пресекретарки Білого дому Керолайн Левітт про цілі військової операції в Ірані. Зокрема, США хочуть гарантувати, що Тегеран ніколи не отримає ядерну зброю, а також прагнуть повного знищення ракетного арсеналу Ірану та ліквідації всієї ракетної промисловості країни. Серед інших цілей Америки посадовця виділила такі: знищення військово-морського флоту Ірану; позбавлення підконтрольних Ірану угруповань можливості дестабілізувати регіон та атакувати американські сили; покласти край виготовленню саморобних вибухових пристроїв, які стали причиною загибелі тисяч американців; запобігти загрозі для США з боку режиму та його терористичних лідерів тощо. Вона нагадала, що за час операції «Епічна лють» уже ліквідовано 49*

найвищих керівників Ірану, серед яких – верховний лідер Алі Хаменеї. Текст: <https://ua.korrespondent.net/world/4859207-u-ssha-nazvaly-tsili-operatsii-v-irani>

29. **Кметик Ю. Франція, Німеччина та Британія заявили Ірану, що "готові вжити необхідних кроків для оборони"** [Електронний ресурс] / Юлія Кметик // Focus.ua : [вебсайт]. – 2026. – 1 берез. — Електрон. дані. *Зазначено, що лідери Франції, Німеччини та Великої Британії висловили обурення ударами Ірану по низці держав регіону, зокрема по тих, які не брали участі у початкових військових операціях США та Ізраїлю. Про це йдеться у заяві на сайті уряду Німеччини. За їх словами, "безрозсудні атаки" Тегерана спрямовані проти близьких союзників і становлять загрозу для військовослужбовців та цивільного населення. Глави держав і урядів закликали Іран негайно припинити обстріли. Вони наголосили, що готові вжити необхідних кроків для оборони, включно з підтримкою "необхідних і пропорційних оборонних дій", спрямованих на знищення можливостей Ірану запускати ракети та безпілотники з місць їхнього базування. Крім того, Франція, Німеччина та Велика Британія домовилися координувати подальші дії зі США та союзниками на Близькому Сході, щоб спільно реагувати на ескалацію ситуації.* Текст: <https://focus.ua/uk/world/745669-franciya-nimechchina-ta-britaniya-zayavili-iranu-shcho-gotovi-vzhiti-neobhidnih-kroktiv-dlya-oboroni>

30. **Конюченко А. Росія передає Ірану зброю та може постачати системи ППО — Зеленський** [Електронний ресурс] / Анна Конюченко // Дзеркало тижня. – 2026. – 5 берез. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що Президент України Володимир Зеленський заявив про можливість РФ передавати Ірану військові технології, зокрема електронні компоненти для дронів-камікадзе типу Shahed. За його словами, в уламках безпілотників, якими Іран атакує країни Близького Сходу, виявлено деталі російського виробництва. Він зазначив, що ці дані можуть бути підтверджені розвідками міжнародних партнерів, якщо відповідна інформація буде оприлюднена. Крім того, глава держави припустив, що РФ здатна постачати Ірану й системи*

протиповітряної оборони, зважаючи на значні запаси такого озброєння. Таким чином, йдеться про можливе розширення військово-технічної співпраці між Москвою та Тегераном. Текст: <https://zn.ua/ukr/POLITICS/rosija-peredaje-iranu-zbroju-ta-mozhe-postachati-sistemi-ppo-zelenskij.html>

31. **Корсунський С. США вдарили по Ірану — влучили по Китаю** [Електронний ресурс] / Сергій Корсунський // Дзеркало тижня. – 2026. – 4 берез. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що масштабна військова операція США та Ізраїлю проти Ірану стала для Китаю серйозною геополітичною поразкою. Пекін втрачає стратегічного партнера, джерело дешевих енергоресурсів і ключову ланку ініціативи «Один пояс, один шлях», а також зазнає репутаційного удару через неефективність китайських озброєнь. Ослаблення Ірану підриває позиції КНР на Близькому Сході, у країнах Глобального Півдня та в системі альтернативних фінансових розрахунків поза доларовою зоною, посилюючи стратегічні можливості США в Азії.* Текст: <https://zn.ua/ukr/WORLD/ssha-vdarili-po-iranu-vluchili-po-kitaju.html>

32. **Корсунський С. Як Китай розбудив Японію — й отримав зворотний ефект** [Електронний ресурс] / Сергій Корсунський // Дзеркало тижня. – 2026. – 2 берез. – Електрон. дані. *Йдеться про стратегічне переосмислення Японією своєї безпекової та зовнішньополітичної ролі на тлі зростання напруженості з Китаєм і глобальних змін у міжнародній системі. Зазначено, що політика Прем'єр-міністра Санае Такаїчі спрямована на зміцнення обороноздатності, розвиток технологічної військової переваги, розширення безпекових альянсів та активнішу дипломатичну присутність у Індо-Тихоокеанському регіоні. Японія поступово переходить до проактивної моделі глобального лідерства, прагнучи запропонувати альтернативу як китайському, так і американському підходам до міжнародної безпеки й співпраці.* Текст: <https://zn.ua/ukr/WORLD/jak-kitaj-rozbudiv-japoniju-j-otrimav-zvorotnij-efekt.html>

33. **Краснолуцька О. Спланований удар чи помилка? Атака на Азербайджан** [Електронний ресурс] / Олеся Краснолуцька // Korrespondent.net

: [вебсайт]. – 2026. – 5 берез. — Електрон. дані. *Вказано, що на фоні ескалації війни США та Ізраїлю проти Ірану безпілотники Тегерана нібито атакували пасажирський термінал аеропорту в Азербайджані та школу поблизу села Шакарабад, що неподалік від кордону з Іраном. Тегеран заперечує свою причетність до інциденту, а в Баку вимагають вибачень і називають удар терористичним актом. Зазначено, що Міністерство закордонних справ Азербайджану заявило про виклик посла Ірану в країні та запросило офіційні пояснення від Тегерана у найкоротші терміни. Відомство додало, що повну відповідальність за інцидент несе Іран. Зараз у Баку вивчають технічні характеристики безпілотників і деталі атаки. Міністерство оборони країни готує необхідні заходи реагування для захисту територіальної цілісності та суверенітету, а також для забезпечення безпеки інфраструктури.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/world/4860015-splanovanyi-udar-chy-pomylka-ataka-na-azerbaidzhan>

34. **Краснолуцька О. Українські «Пісюни». Наша допомога для США** [Електронний ресурс] / Олеся Краснолуцька // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2026. – 6 берез. — Електрон. дані. *Вказано, що США попросили Україну поділитися досвідом, як дешево збивати «шахеда» після того, як від початку спільної військової операції США та Ізраїлю проти Ірану, Тегеран запустив тисячі своїх ударних безпілотників по американських базах, Ізраїлю та країнах Перської затоки. У відповідь Президент України Володимир Зеленський анонсував відправлення українських фахівців ППО на Близький Схід. Як повідомило видання «Financial Times», США та щонайменше одна країна Перської затоки ведуть переговори щодо придбання українських безпілотників-перехоплювачів, низька вартість та висока ефективність яких забезпечує неймовірну альтернативу традиційним оборонним системам. Окреслено характеристики дронів-перехоплювачів, розроблених в Україні («P1-SUN», «Sting-II», «ODIN Win_Hit», «Tenebris Bagnet», «Octopus-100» та ін.). Наведено інфографіку під назвою «Детальна математика тарифів ППО», де вказано ключові переваги «економіки» перехоплення «Шахедів»,*

«Patriot» і «PI-SUN» та причини глобального інтересу до розробок українського ВПК. Текст: <https://ua.korrespondent.net/world/4860268-ukrainski-pisuiny-nasha-dopomoha-dlia-ssha>

35. **Купновицька У. Молодший, хворий брат Китаю: з чим залишиться Росія після війни США проти Ірану** [Електронний ресурс] / Уляна Купновицька // Focus.ua : [вебсайт]. – 2026. – 2 берез. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що після ударів по Ірану світова геополітика входить у фазу відкритого перегрупування. Якщо Тегеран справді є стратегічним вузлом антизахідної коаліції, то нинішній конфлікт може стати тестом на міцність усього блоку союзників Кремля. "Фокус" з'ясував, чи звужується коло партнерів Москви й хто може залишитися поруч із РФ у новій геополітичній реальності, чи стане Іран точкою зламу для союзників РФ, чи втратить Москва стратегічну опору.* Текст: <https://focus.ua/uk/eksklyuzivny/745720-iran-pid-udarom-ssha-chi-zvuzhuyetsya-kolo-soyuznikiv-rosiji>

36. **Купновицька У. "Необмежений запас", але не для України: чи скоротяться постачання зброї на тлі війни США з Іраном** [Електронний ресурс] / Уляна Купновицька // Focus.ua : [вебсайт]. – 2026. – 3 берез. — Електрон. дані. *На тлі війни з Іраном Президент США Дональд Трамп заявив, що США нібито "витратили" значну частину своїх запасів озброєння на допомогу Україні, але водночас запевнив у "майже необмежених" можливостях американського арсеналу. "Фокус" розібрався, чи означає це зміну правил гри для Києва і як близькосхідна ескалація може вплинути на баланс озброєнь між Україною та РФ. Зауважено, що війна США проти Ірану для України має подвійний ефект: стратегічний шанс послабити військового партнера Кремля та тактичний ризик жорсткішої конкуренції за системи протиповітряної оборони (ППО).* Текст: <https://focus.ua/uk/eksklyuzivny/745834-viyna-ssha-z-iranom-chi-skorotyatsya-postavki-patriot-dlya-ukrajini>

37. **Лебедина О. Ізраїль мобілізував 100 тисяч резервістів** [Електронний ресурс] / Оксана Лебедина // Дзеркало тижня. – 2026. – 2 берез. – Електрон. дані. *Йдеться про масштабну мобілізацію резервістів в Ізраїлі на тлі загострення безпекової ситуації на Близькому Сході після ударів США та Ізраїлю по Ірану. Армія оборони Ізраїлю залучає близько 100 тис. резервістів для посилення кордонів, розвідки, флоту та авіації, а також для проведення пошуково-рятувальних операцій. На фоні ескалації конфлікту країни НАТО коригують свої сили через ризик подальшого розширення загроз у регіоні.* Текст: <https://zn.ua/ukr/WORLD/izrajil-mobilizuvav-100-tisjach-rezervistiv.html>

38. **Липчанський М. Війна в Ірані загрожує Києву дефіцитом ракет – ЗМІ** [Електронний ресурс] / Максим Липчанський // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2026. – 5 берез. — Електрон. дані. *Наведено інформацію «Reuters» із посиланням на українські, європейські, американські джерела про те, що зосередження США на конфлікті з Іраном може призвести до критичного дефіциту американських ракет-перехоплювачів PAC-3 «Patriot» в Україні. Від початку ударів США та Ізраїлю по Ірану Іран випустив сотні балістичних ракет і дронів по країнах Перської затоки. Більшість із них було перехоплено, зокрема за допомогою PAC-3 «Patriot». За даними «Reuters», переважна більшість ракет «Patriot», що постачаються Україні, надаються європейськими країнами в межах ініціативи НАТО «PURL»; союзники України зобов'язалися надіслати 37 ракет PAC-3 з часу їх останньої зустрічі в середині лютого; існує занепокоєння, що якщо війна з Іраном затягнеться, затримки з поставками в межах «PURL» можуть посилитися, бо США вичерпують власні запаси. Нагадано, що Італія відкинула можливість відібрати у Києва засоби ППО для підтримки країн Перської затоки.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/world/worlddabus/4859889-viina-v-irani-zahrozhuie-kyievu-defitsytom-raket-zmi>

39. **Липчанський М. Єврокомісар Кубілюс почав свій "ракетний тур" для України** [Електронний ресурс] / Максим Липчанський // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2026. – 6 берез. — Електрон. дані. *Вказано, що*

візитом до Польщі 06.03.2026 Європейський комісар з питань оборони і космосу Андрюс Кубілюс розпочав «ракетний тур», мета якого –забезпечити постачання в Україну ракет для ППО відповідно до потреб Києва. На пресконференції у Варшаві спільно з міністром оборони Польщі Владиславом Косіняком-Камишем єврокомісар повідомив, що ЄС нині готує позику на підтримку України, з якої 60 млрд євро у 2026 - 2027 рр. піде саме на підтримку української оборони. Коштом цієї позики необхідно профінансувати ракети, дрони та боєприпаси калібру 155 мм збільшеної дальності. А. Кубілюс наголосив, що Україна потребує близько 2000 чи більше ракет щороку, а тепер, враховуючи іранську кризу, у Європі стало ще більш нагальним нарощувати виробництво засобів ППО та протибалістичних ракет. Текст: <https://ua.korrespondent.net/world/4860247-yevrokomisar-kubiluis-pochav-svii-raketnyi-tur-dlia-ukrainy>

40. **Липчанський М. Україна отримала перший транш від МВФ** [Електронний ресурс] / Максим Липчанський // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2026. – 3 берез. — Електрон. дані. За інформацією Прем'єр-міністра України Юлії Свириденко, Україна одержала перший транш фінансової допомоги від МВФ у розмірі 1,5 млрд доларів за новою чотирирічною програмою в межах Механізму розширеного фінансування; кошти спрямують на фінансування пріоритетних видатків бюджету та підтримку макрофінансової стабільності. За словами посадовиці, загальний обсяг програми становить 8,1 млрд доларів. Україна від початку повномасштабної війни загалом залучила до держбюджету 14,9 млрд доларів фінансової підтримки від МВФ. Глава уряду додала, що Україна продовжує виконання узгоджених реформ, спрямованих на збереження макроекономічної стабільності, зміцнення державних інституцій і просування євроінтеграційного курсу. Текст: <https://ua.korrespondent.net/business/economics/4859252-ukraina-otrymala-pershyyi-transh-vid-mvf>

41. **Липчанський М. Україна пропонує партнерам свій досвід протидії шахедам – ГУР** [Електронний ресурс] / Максим Липчанський // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2026. – 5 берез. — Електрон. дані. *Наведено коментарі заступника начальника Головного управління розвідки Міністерства оборони України (ГУР МО України) генерал-майора Вадима Скібіцького виданню «New York Post» про те, що Україна має винятковий бойовий досвід перехоплення іранських дронів-камікадзе та готова ділитися ним із партнерами для зміцнення спільної безпеки. За його словами, ефективна оборона проти таких загроз базується на комплексній взаємодії різних засобів, а українська ППО покладається на багаторівневу координацію - від мобільних вогневих груп до зенітно-ракетних комплексів (ЗРК) і засобів радіоелектронної боротьби (РЕБ): усе це має працювати у складній інкорпорації, а не як окремий тип озброєння. Тож Україна (яка не братиме участь у місіях за кордоном на практиці), пропонує партнерам інтелектуальний ресурс - уроки, засвоєні під безперервним вогнем.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4859913-ukraina-proponuie-partneram-svii-dosvid-protydii-shakhedam-hur>

42. **Лиса А. НАТО розпочало навчання в Арктиці** [Електронний ресурс] / А. Лиса // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2026. – 9 берез. — Електрон. дані. *Йдеться про розпочаті 09.03.2026 щорічні навчання НАТО в Арктиці, які цього разу акцентовані на ролі цивільного населення у підтримці військових під час конфліктів. Вказано, що військові маневри відбуваються на тлі напруженості через спробу Президента США Д. Трампа взяти під контроль Гренландію, що є територією іншого члена НАТО - Данії. Навчання «Cold Responce», що триватимуть до 19 березня, зосереджені на обороні Європейської Арктики, де країни НАТО - Норвегія та Фінляндія - мають спільний кордон із РФ. Вказано, що маневри стали частиною місії НАТО «Arctic Sentry», яка спрямована на посилення присутності Альянсу в полярному регіоні та зменшення напруженості через суперечку з Д. Трампом*

щодо Гренландії. Текст: <https://ua.korrespondent.net/world/4860923-nato-rozpochalo-navchannia-v-arktytsi>

43. **Літвин І. Словенія вносить 500 тис. євро до Фонду підтримки енергетики України** [Електронний ресурс] / Інна Літвин // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2026. – 5 берез. — Електрон. дані. *За повідомленням Міністерства енергетики України, Словенія приєдналася до Фонду підтримки енергетики України з внеском у розмірі 500 000 євро. Вказано, що загальна кількість донорів зростає до 37. Загалом до Фонду вже надійшло 1,849 млрд євро від іноземних партнерів. З моменту його запуску укладено понад тисячу контрактів на постачання обладнання на близько 850 млн євро. Українські енергетики наразі отримали обладнання, послуги та заходи пасивного захисту на суму понад 618 млн євро.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/world/4860028-slovenia-vnosyt-500-tys-yevro-do-fondu-pidtrymky-enerhetyky-ukrainy>

44. **Літонінський В. Чи прийдуть ЗСУ до Орбана? Конфлікт з Угорщиною** [Електронний ресурс] / Валерій Літонінський // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2026. – 5 берез. — Електрон. дані. *Вказано, що угорський прем'єр Віктор Орбан у соціальних мережах розмістив відео, де погрожує силою змусити Україну відновити транзит нафти по нафтопроводу «Дружба». Наведено коментарі Президента України Володимира Зеленського, який висловив надію на припинення блокування кредиту ЄС на 90 млрд «однією людиною», натякаючи на прем'єра Угорщини. Відповідаючи на погрозу, український лідер також додав, що інакше – «даємо адресу цієї людини нашим Збройним силам, нашим хлопцям – нехай вони йому дзвонять і спілкуються з ним своєю мовою». Окреслено реакцію Угорщини, яка обурилась на слова Президента України. Нагадано, що Угорщина відмовилася голосувати за внесення змін до довгострокової фінансової рамки ЄС на 2021 - 2027 рр., заблокувавши процес надання Україні 90 млрд євро від ЄС.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4860150-chy-pryidut-zsu-do-orbana-konflikt-z-uhorschynou>

45. **Ліхачов В. Після удару по Тегерану: хто виграє від переділу регіону?** [Електронний ресурс] / В'ячеслав Ліхачов // Дзеркало тижня. – 2026. – 2 берез. – Електрон. дані. *Йдеться про перебіг і можливі наслідки масштабної війни навколо Ірану після спільної військової операції США та Ізраїлю, яка призвела до ліквідації вищого керівництва Ісламської Республіки та різкої ескалації конфлікту на Близькому Сході. Проаналізовано прорахунки Тегерана, реакцію регіональних гравців і стратегічні цілі Вашингтона, а також оцінено ризики для глобальної безпеки й міжнародного права. Окрему увагу приділено можливим наслідкам війни для України — від зростання цін на енергоносії та скорочення військової допомоги до потенційного послаблення Росії у разі зміни іранського режиму.* Текст: <https://zn.ua/ukr/WORLD/pislja-udaru-po-teheranu-khto-vihraje-vid-peredilu-rehionu.html>

46. **Москаленко Ю. Біля Шрі-Ланки затонув військовий корабель Ірану. ЗМІ пишуть про атаку підводного човна** [Електронний ресурс] / Юлія Москаленко // Дзеркало тижня. – 2026. – 4 берез. — Електрон. дані. *Поблизу узбережжя Шрі-Ланки затонув іранський військовий корабель "IRIS Depa", який перебуває під санкціями США. Внаслідок інциденту врятували 32 осіб, їх госпіталізували, водночас офіційна причина затоплення поки не названа. Джерела припускають можливу атаку підводного човна, однак влада Шрі-Ланки не підтверджує цю інформацію та продовжує пошуково-рятувальну операцію. Інцидент стався на тлі загострення ситуації навколо Ірану та Ормузької протоки, що вже спричинило зростання світових цін на нафту й подорожчання пального в Україні.* Текст: <https://zn.ua/ukr/WORLD/bilja-shri-lanki-zatonuv-vijskovij-korabel-iranu-zmi-pishut-pro-ataku-pidvodnoho-chovna.html>

47. **Москаленко Ю. Ізраїль почав наземну операцію проти ліванської «Хезболли»** [Електронний ресурс] / Юлія Москаленко // Дзеркало тижня. – 2026. – 2 берез. – Електрон. дані. *Йдеться про те, що Ізраїль розпочав наземну наступальну операцію проти ліванського угруповання «Хезболла» у*

відповідь на ракетний обстріл своєї території. Начальник штабу Армії оборони Ізраїлю заявив, що бойові дії можуть тривати кілька днів і передбачають поєднання оборонних та активних наступальних дій із постійним використанням військових можливостей. Зазначено, що ескалація відбулася після першої з 2024 р. атаки «Хезболли» з території Лівану, що стала відповіддю на ліквідацію верховного лідера Ірану. У відповідь ізраїльські сили завдали ударів по об'єктах на території Лівану, включно зі столицею Бейрутом, на тлі зростання напруження в регіоні та посилення заходів безпеки в Ірані. Текст: <https://zn.ua/ukr/WORLD/izrajil-pochav-nazemnu-operatsiju-proti-livanskoji-khezbollahi.html>

48. Носальська І. Головний бій Китаю: хто захищатиме Ормузьку протоку разом зі США [Електронний ресурс] / Ірина Носальська // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2026. – 5 берез. — Електрон. дані. Розглянуто, чи здатний Іран створити блокаду Ормузької протоки – одного з ключових енергетичних коридорів світу, які наслідки це матиме для світу, та чому, попри погрози Ірану, перекрити цю протоку повністю та надовго складно. Зазначено, що найбільш ймовірний сценарій – часткова блокада: протока формально залишається відкритою, але транзит різко скорочується. У разі повної військової блокади, якщо Іран почне мінування акваторії або системні атаки на танкери, це може повністю зупинити рух, а наслідки будуть драматичними: різке зростання цін на нафту вище 100 доларів за барель, дефіцит скрапленого газу на ринках Азії, можливе втручання міжнародних військово-морських сил для відновлення навігації. Зауважено, що одним із головних зацікавлених гравців у цій кризі є Китай, адже значна частина його нафтового імпорту надходить саме через протоку. Тож Пекін уже закликав сторони конфлікту гарантувати безпеку судноплавства. Експерти припускають три часові горизонти фактичного перекриття Ормузу: кілька тижнів, якщо сторони швидко перейдуть до переговорів; 2 – 3 місяці, якщо конфлікт залишиться у фазі обмежених бойових дій; довше півроку (у разі масштабної регіональної війни). Текст:

<https://ua.korrespondent.net/articles/4859983-holovnyi-bil-kytaui-khto-zakhyschatyme-ormuzku-protoku-razom-zi-ssha>

49. **Носальська І. Постріл собі в ногу: що чекає на Орбана після крадіжки грошей Ощадбанку** [Електронний ресурс] / Ірина Носальська // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2026. – 10 берез. — Електрон. дані. *Розглянуто ситуацію навколо інциденту, що стався 05.03.2026, коли угорські силові структури затримали інкасаторів «Ощадбанку» та вилучили транспортні засоби разом із грошима та дорогоцінними металами. У Будапешті пояснили свої дії підозрами у можливішому відмиванні коштів, у зв'язку з чим Угорщина відкрила кримінальне провадження. Розглянуто, як відреагувала Україна, чи стане ЄС третейським суддею, чи повернуть Україні гроші та які технології застосовує РФ, аби В. Орбан переміг на виборах. Зауважено: своїми діями Угорщина порушила одразу три міжнародні конвенції. За словами експертів, формально для Угорщини викрадення українських інкасаторів було відповіддю на зупинку нафтопроводу «Дружба» (ураженого російським обстрілом). Реально ж – це є спробою створити «зовнішнього ворога» з України в очах угорського суспільства напередодні виборів. Повідомлено також, що Кремль на початку березня направив до Будапешта групу російських політтехнологів і представників ГРУ, які допомагатимуть координувати інформаційні кампанії, організовувати роботу у соцмережах і медіа, застосовувати методи політичного впливу, котрі використовувалися РФ під час виборів в інших країнах. Тож викрадення українських інкасаторів, можливо, є плодом такої співпраці.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/articles/4861270-postril-sobi-v-nohu-scho-chekaie-na-orbana-pislia-kradizhky-hroshei-oschadbanku>

50. **Носальська І. РФ біля розбитого корита: як війна на Близькому Сході допомагає Україні** [Електронний ресурс] / Ірина Носальська // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2026. – 2 берез. — Електрон. дані. *Проаналізовано ситуацію навколо війни проти Ірану, розпочатої США та Ізраїлем. Вказано, що ізраїльтяни та американці швидко захопили повне панування у повітрі, а Іран, окрім Ізраїлю, завдав ударів по американських і*

британських базах у Кувейті, на Кіпрі, Катарі, ОАЕ та у Бахреїні; постраждали й цивільні будівлі. На думку експертів, цей хаотичний вогонь пояснюється не стільки намаганням Ірану втягнути у війну якомога більше країн, а втратою керованості його армії. Підтверджено, що Іран апелював до РФ, спираючись на пункти про «взаємну допомогу у разі загрози суверенітету». Москва ж скористалася юридичною казуїстикою: Кремль трактує удари США та Ізраїлю як «точкові операції», як випадок, що не підпадає під дію статті про колективну оборону. Наголошено, що відмова Москви – добре почута у Пхеньяні, Пекіні та серед країн Глобального Півдня: затріщала вся «вісь зла»; РФ продемонструвала, що вона є союзником до першого серйозного виклику. За словами експертів, нова війна на Близькому Сході виявила й втрату довіри Д. Трампа до В. Путіна. Всі ці моменти, включно з можливим зниженням вартості нафти у разі успішної швидкої операції в Ірані, для України є позитивними. Текст: <https://ua.korrespondent.net/articles/4859127-rf-bilia-rozbytoho-koryta-yak-viina-na-blyzkomu-skhodi-dopomahaie-ukraini>

51. **Носальська І. Удари по Азербайджану і гідровійна проти країн Затоки: куди цілить Іран** [Електронний ресурс] / Ірина Носальська // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2026. – 6 берез. — Електрон. дані. Вказано, що війна між Іраном та коаліцією, сформованою США й Ізраїлем, набуває регіонального масштабу: у конфлікт опосередковано залучаються інші держави та політичні сили Близького Сходу. Увагу аналітиків привертає можливе використання курдських формувань у наземній фазі операції, а також позиція Сирії та Азербайджану. Зазначено, що Іран завдає ракетних і безпілотних ударів по Катару, Саудівській Аравії, Об'єднаних Арабських Еміратах (ОАЕ), Бахреїну та Кувейту. Уряди цих держав намагаються не втягуватися у бойові дії, посилюючи ППО та виступаючи з дипломатичними заявами. Акцентовано: хоча увага світу прикута до цін на нафту – найбільша небезпека для країн Затоки криється у дефіциті прісної води. Все більше ознак того, що Іран переходить до тактики «гідровійни». ОАЕ та Катар уже

закликали Президента США Д. Трампа скоротити терміни операції, бо інфраструктура виживання країн Затоки не розрахована на війну на виснаження. Хоч США і здійснили кроки на захист відповідних об'єктів, проблема з масовими атаками «шахедів» залишається. Наголошено, що Президент України В. Зеленський запропонував країнам Близького Сходу дрони-перехоплювачі в обмін на ракети до «Patriot» і допомогу українських фахівців з боротьби з ірансько-російськими «шахедами». Текст: <https://ua.korrespondent.net/articles/4860377-udary-po-azerbaidzhanu-i-hidroviina-proty-krain-zatoky-kudy-tsilyt-ir>

52. **Олексієнко Д. Близький Схід у вогні. Наслідки для України, її партнерів і ворога** [Електронний ресурс] / Дмитро Олексієнко // Дзеркало тижня. – 2026. – 5 берез. — Електрон. дані. *Йдеться про наслідки скоординованих ударів США та Ізраїлю по Ірану 28 лютого 2026 р., які спричинили масштабну енергетичну кризу на Близькому Сході. Іран відповів асиметрично, атакуючи нафтові та газові об'єкти Саудівської Аравії, Катару та ОАЕ, а 2 березня перекрив Ормузьку протоку, що загрожує близько чверті світових морських поставок нафти та п'ятій частині торгівлі СПГ. Це підвищило ціни на нафту до 82,7 доларів за барель та ф'ючерси на газ у ЄС на 34 %, що безпосередньо впливає на Україну через її залежність від імпорту нафтопродуктів і газу. Це означає зростання витрат на енергоносії, підвищення інфляції та тиск на зовнішній борг. Водночас можливий стратегічний виграв для України полягає у потенційному зниженні цін на нафту у разі швидкого завершення операції та повернення іранської нафти на ринок. У контексті кризи Україні необхідно прискорити контракти на енергоносії та активізувати дипломатичну роботу для забезпечення фінансової стабільності.* Текст: <https://zn.ua/ukr/macroeconomics/blizkij-skhid-u-vohni-naslidki-dlja-ukrajini-jiji-partneriv-i-voroha.html>

53. **Перший транш від МВФ за новою чотирирічною програмою EFF** [Електронний ресурс] // Уряд. кур'єр. – 2026. – 4 берез. [№ 50]. – Електрон. дані. *Як повідомила Прем'єр-міністр України Юлія Свириденко,*

Міжнародний валютний фонд (МВФ) перерахував Україні перший транш обсягом 1,5 млрд доларів США за новою чотирирічною програмою в межах Механізму розширеного фінансування. «Вдячна нашим партнерам за довіру та підтримку. Ми продовжуємо виконання узгоджених реформ, спрямованих на збереження макроекономічної стабільності, зміцнення державних інституцій та просування курсу на європейську інтеграцію», — зазначила очільниця уряду. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/pershij-transh-vid-mvf-zanovoyu-chotiririchnoyu-p/>

54. **Представники Комітету Верховної Ради взяли участь в експертних консультаціях щодо відповідальності за воєнні злочини** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2026. – 7 берез. [№ 547]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що на запрошення організаторів *International Development Law Organization - IDLO* голова Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань правоохоронної діяльності *Сергій Іонушас*, заступники голови Комітету *Максим Павлюк* і *В'ячеслав Медяник*, голова підкомітету *Олександр Бакумов* та член Комітету *Володимир Захарченко* цього тижня взяли участь в експертних консультаціях в межах проєкту «Відновлення гідності та справедливості в Україні: підхід всього суспільства до посилення відповідальності за міжнародні злочини». Було обговорено механізми забезпечення притягнення до відповідальності за міжнародні злочини, вчинені на території України, ефективні засоби правового захисту, а також законодавчі реформи для забезпечення дотримання процесуальних прав на всіх етапах кримінального провадження. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/390472>

55. **Ромашова Н. Рикошет для Путіна: наскільки серйозно операція США в Ірані вдарила по Кремлю** [Електронний ресурс] / Наталія Ромашова // Focus.ua : [вебсайт]. – 2026. – 2 берез. — Електрон. дані. Президент США повідомив про бажання нової влади Ірану, сформованої після ліквідації верховного лідера *А. Хаменеї* та командувача Корпусу вартових

ісламської революції (КВІР) генерала М. Пакпура, комунікувати з Вашингтоном. Він зазначив, що прийняв відповідну пропозицію. Розглянуто, як розвиватимуться надалі близькосхідні перипетії і як вони вплинуть на російсько-українську війну, які козирі для України надала операція США в Ірані, а також який "букет" проблем отримає РФ після іранських потрясінь. Текст: <https://focus.ua/uk/politics/745686-rikoshet-dlya-putina-naskilki-seryozno-operaciya-ssha-v-irani-vdarila-po-kremlyu>

56. **Руденко О. Атака США на Іран ще більше зміцнить відносини Росії та Китаю, — Bloomberg** [Електронний ресурс] / Олексій Руденко // Focus.ua : [вебсайт]. – 2026. – 1 берез. — Електрон. дані. За повідомленням "Bloomberg", нестабільність у регіоні Перської затоки, ймовірно, ще більше зміцнить відносини Пекіна і Москви, а глава Китаю Сі Цзіньпін заповнюватиме дефіцит поставок нафти з Ірану. Вказано, що наразі Китай купує близько 13,4 % морської нафти з Ірану, і тривалий простій з поставками сировини може боляче вдарити по китайському бізнесу, що бореться зі слабкими споживчими витратами всередині країни. При цьому ліквідація верховного аятоли також піднімає питання про те, чи може наступною метою Президента США Дональда Трампа стати інший очільник, який має набагато тісніші зв'язки з Сі Цзіньпіном, ніж лідер Ірану А. Хаменеї та президент Венесуели Н. Мадуро, якого викрали просто з резиденції, щоб доставити до суду. Зазначено, що міністр закордонних справ Китаю Ван Ї під час телефонної розмови зі своїм російським колегою С. Лавровим, у якій сторони засудили удари США та Ізраїлю по території Ірану, позначив "неприпустимість курсу на повалення законно обраної влади суверенних держав". Текст: <https://focus.ua/uk/voennye-novosti/745667-ataka-na-iran-dilovi-zv-yazki-kitayu-ta-rosiji-shche-bilshe-zmicnyatsya-bloomberg>

57. **Семеренко І. "Грандіозний план": Трамп вже націлюється на наступну країну для удару, — The Atlantic** [Електронний ресурс] / Ірина Семеренко // Focus.ua : [вебсайт]. – 2026. – 2 берез. — Електрон. дані. Як повідомило видання "The Atlantic", поки тривають масовані удари США та

Ізраїлю по об'єктах Ірану, Президент США Дональд Трамп вже "придивляється" до своєї наступної цілі — Куби. Він прагне повалення не однієї і не двох, а одразу трьох автократій у світі, які не одне покоління "мучили" американських лідерів. Вказано, що Д. Трамп вже неодноразово публічно виголошував свої претензії щодо Куби, говорив зокрема про "жахливе" економічне становище країни та слабкість режиму, що там панує. Розглянуто приховані ризики можливого удару США по Кубі. Зауважено, що протягом майже 70 років повалення комуністичного режиму на Кубі "було нездійсненою мрією" президентів, які представляли обидві партії, а самому Д. Трампу цікаво те, як його розсудить історія. І те, як вирішить діяти Президент США, буде залежати від результатів двох його поточних операцій у Венесуелі та Ірані. Текст: <https://focus.ua/uk/world/745678-grandiozniy-plan-tramp-vzhe-nacilivsyia-na-nastupnu-krajinu-dlya-udaru-the-atlantic>

58. Серeda О. Війна в Ірані може тривати, а ціни на АЗС підуть вниз – експерт [Електронний ресурс] / Олена Серeda // Дзеркало тижня. –2026. – 4 берез. — Електрон. дані. *Йдеться про зростання цін на пальне в Україні та країнах Європи на тлі війни США проти Ірану й пов'язаного з цим ажіотажного попиту. Через побоювання щодо безпеки постачання нафти, зокрема в районі Ормузької протоки, на ринку виникла паніка, що спричинила подорожчання бензину та дизеля в Німеччині й Польщі. Водночас заява Президента США Дональда Трампа про можливий супровід танкерів ВМС США та надання фінансових гарантій для морської торгівлі має стабілізувати ситуацію. Експерт Сергій Куюн зазначив, що гарантії безпеки перевезень можуть заспокоїти ринок і зупинити подальше зростання цін найближчим часом, навіть якщо воєнні дії триватимуть. Текст: <https://zn.ua/ukr/ECONOMICS/vijna-v-irani-mozhe-trivati-a-tsini-na-azs-pidut-vniz-ekspert.html>*

59. Серeda О. Гарантії Трампа поки не працюють: вартість страхування суден у Перській затоці злетіла у 12 разів [Електронний

ресурс] / Олена Середа // Дзеркало тижня. – 2026. – 5 берез. — Електрон. дані. *Йдеться про різке подорожчання страхування суден, що проходять через Ормузьку протоку, на фоні ескалації конфлікту на Близькому Сході. Страхові премії за декілька днів зросли в 12 разів, до 3 % від вартості судна, у порівнянні з 0, 25 % до війни. Це сталося після скасування деякими страховиками полісів від військових ризиків та спроби переглянути тарифи. Обіцянка Президента США Дональда Трампа забезпечити безпеку суден і пільгове страхування поки не стримує кризи. Ціна на нафту «Brent» трохи знизилася після заяви, але залишається приблизно на 26 % вищою, ніж на початку конфлікту.* Текст: <https://zn.ua/ukr/ECONOMICS/harantiji-trampa-poki-ne-pratsjujut-vartist-strakhuvannja-suden-u-perskij-zatotsi-zletila-u-12-raziv.html>

60. **Ткачук С. Запускають сотні БпЛА та б'ють по інфраструктурі: як Іран відтворює підхід РФ у війні, — WSJ** [Електронний ресурс] / Софія Ткачук // Focus.ua : [вебсайт]. – 2026. – 2 берез. — Електрон. дані. *За даними "The Wall Street Journal", цього тижня Іран завдав сотні ударів по арабських країнах Перської затоки. Більшість атак здійснювали безпілотники, бо їх складно збити, але водночас легко виробляти у великих кількостях. Зазначено, що Іран фактично повторює тактику, яку РФ застосовує у війні проти України. Зокрема, свої удари країна спрямовує не лише на військові об'єкти, а й на аеропорти, порти та іншу критичну інфраструктуру. Крім того, аналітики відзначили, що атаки вже спричинили перебої у транспорті та сприяли зростанню цін на нафту.* Текст: <https://focus.ua/uk/voennye-novosti/745698-viyna-v-irani-tegeran-vidtvoryuye-pidhid-rf-u-atakah-bpla-wsj>

61. **Ткачук С. Моджтаба Хаменеї обраний новим Верховним лідером Ірану: що про нього відомо** [Електронний ресурс] / Софія Ткачук // Focus.ua : [вебсайт]. – 2026. – 4 берез. — Електрон. дані. *Зазначено, що М. Хаменеї, син А. Хаменеї, обраний новим Верховним лідером Ірану; наведено стислі відомості про нього. Вказано, що він може зміцнити вплив прихильників жорсткої лінії та посилити роль Корпусу вартових ісламської революції (КВІР) в управлінні країною. За повідомленням "Iran International"*

та "Deutsche Welle", рішення ухвалила Асамблея експертів — орган вищого шиїтського духовенства, який відповідає за обрання Верховного лідера. Офіційного підтвердження від іранської влади та державних засобів масової інформації (ЗМІ) наразі немає. Текст: <https://focus.ua/uk/world/745952-modzhtaba-hameneji-noviy-verhovniy-lider-iranu-shcho-pro-nogo-vidomo>

62. **Ткачук С. Путін "азнав невдачі": Зеленський розповів про провал наступу РФ та ризики через війну в Ірані** [Електронний ресурс] / Софія Ткачук // Focus.ua : [вебсайт]. – 2026. – 3 берез. — Електрон. дані. *Як заявив Президент України в інтерв'ю італійському виданню "Corriere della Sera", РФ не досягла поставлених цілей під час зимового наступу, однак нова ескалація на Близькому Сході може створити для Києва додаткові безпекові виклики. Насамперед ідеться про ризик скорочення або затримки постачання систем протиповітряної оборони (ППО) та ракет, необхідних для захисту українського неба. Наведено основні тези з інтерв'ю: чому Україна не віддасть Донбас в обмін на мир, про співпрацю з Європою у виробництві дронів, вибори після війни та відповідь на критику щодо корупції, про втрати РФ і провал зимового наступу.* Текст: <https://focus.ua/uk/voennye-novosti/745848-viyna-v-ukrajini-zelenskiy-rozpoviv-pro-proval-zimovogo-nastupu-rf-interv-yu-corriere-della-sera>

63. **Ткачук С. Трамп зміщує фокус на конфлікт з Іраном: у Politico пояснили, які наслідки це матиме для України** [Електронний ресурс] / Софія Ткачук // Focus.ua : [вебсайт]. – 2026. – 3 берез. — Електрон. дані. *Як ідеться в матеріалі «Politico», європейські урядовці побоюються, що адміністрація Президента США Дональда Трампа може поступово змістити фокус із російсько-української війни на нову військову операцію проти Ірану. За їх оцінками, питання не лише у політичній увазі, а й у ресурсах, оскільки активні бойові дії на Близькому Сході потребують значних обсягів ракет і техніки, а це своєю чергою скорочує доступні запаси для партнерів США. Зокрема, Президент України Володимир Зеленський наголосив, що для Києва збереження стабільних поставок сучасних систем озброєння є*

питанням безпеки та життя. Він визнав, що у разі тривалого протистояння між США та Іраном ризики для оборонних поставок зростуть. Водночас Україна розраховує посилити власне виробництво та втримати внутрішнє фінансування оборонного сектора. Розглянуто, як війна в Ірані впливає на мирні переговори України та РФ. Текст: <https://focus.ua/uk/voennye-novosti/745807-viyna-z-rf-tramp-zminiv-sviy-fokus-nakonflikt-z-iranom-yak-ce-mozhe-vplinuti-na-ukrajinu>

64. **Троценко Л. Рютте: атаки на Іран послаблять його шкоду Україні** [Електронний ресурс] / Людмила Троценко // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2026. – 5 берез. — Електрон. дані. Наведено тези інтерв'ю Генерального секретаря НАТО Марка Рютте для «The Record with Greta Van Susteren» на «Newsmax», зокрема про те, що іранський режим допомагав РФ у війні проти України та що ізраїльсько-американська операція проти Ірану може знизити його можливості у цьому напрямку. Генсек Альянсу підкреслив, що досвід українських військових у використанні та боротьбі з дронами стає корисним для партнерів НАТО в інших регіонах світу, включаючи Близький Схід. Текст: <https://ua.korrespondent.net/world/4859886-ruitte-ataky-na-iran-poslabliat-yoho-shkodu-ukraini>

65. **Українці захищають не лише себе, а й усю Європу** [Електронний ресурс] // Уряд. кур'єр. – 2026. – 3 берез. [№ 49]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із першим віцепрем'єр-міністром, міністром оборони Нідерландів Ділан Єшілгьоз-Зегеріус і міністром закордонних справ Нідерландів Томом Берендсеном, які є представниками нового уряду країни, що нещодавно розпочав роботу. Президент наголосив, що завдяки співпраці з усіма урядами Нідерландів за час цієї війни відносини між країнами вже мають характер стратегічного партнерства й довіри. Глава держави подякував за всі пакети підтримки, насамперед оборонні, й відзначив активну участь Нідерландів у роботі Коаліції охочих. В. Зеленський та урядовці обговорили можливість посилення української ППО. Він підкреслив, що

важливо продовжувати реалізацію програми "PURL", в яку Нідерланди торік першими зробили внесок. Глава держави проінформував про переговори для досягнення достойного миру та підготовку до наступної тристоронньої зустрічі, яка відбудеться на початку березня. Окрему увагу приділили поглибленню оборонної співпраці між Україною і Нідерландами, зокрема йшлося про спільне виробництво дронів. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/ukrayinci-zahishayut-ne-lishe-sebe-j-usuyu-evropu/>

66. Федорів Є. Іспанія відкидає твердження генсека НАТО про "широку" підтримку війни з Іраном союзниками НАТО [Електронний ресурс] / Єва Федорів // Дзеркало тижня. – 2026. – 5 берез. — Електрон. дані. *Йдеться про позицію Іспанії щодо ескалації конфлікту з Іраном, яка суперечить твердженням генерального секретаря НАТО про широку підтримку США серед союзників. Міністерка оборони Маргарита Роблес наголосила, що Іспанія не поділяє думку Марка Рютте і відмовилася дозволити США використовувати свої бази для ударів по Ірану. Прем'єр Педро Санчес підкреслив пріоритет міжнародного права та заявив, що країна сказала "ні війні". Водночас Іспанія залишає свій внесок у НАТО, зокрема через участь у оборонних операціях і забезпечення ППО. Країна також готова взяти участь в оборонній місії на Кіпрі після атак іранських безпілотників на британські бази. Уряд наголосив, що будь-які зміни у відносинах зі США мають відбуватися з повагою до міжнародного права та двосторонніх угод. Текст: <https://zn.ua/ukr/WORLD/ispanija-vidkidaje-tverdzhennja-henseka-nato-pro-shiroku-pidtrimku-vijni-z-iranom-sojuznikami-nato-.html>*

67. Федорів Є. Міністр війни США закликав Ізраїль "продовжувати до кінця" операцію в Ірані [Електронний ресурс] / Єва Федорів // Дзеркало тижня. – 2026. – 5 берез. — Електрон. дані. *Йдеться про заяву міністра оборони Ізраїлю Ісраеля Каца щодо гарантій підтримки з боку США у війні з Іраном. За його словами, глава Пентагону Піт Гегсет закликав*

Ізраїль «діяти до кінця» та підтвердив готовність Вашингтона надавати допомогу. Кац також подякував Президентові США Дональду Трампу за підтримку та висловив співчуття з приводу загибелі американських військових. В ізраїльському оборонному відомстві наголосили, що координація між Трампом і Прем'єр-міністром Беньяміном Нетаньягу має стратегічне значення для регіону. Текст: <https://zn.ua/ukr/WORLD/ministr-vijni-ssha-zaklikav-izrajil-prodovzhuvati-do-kintsja-operatsiju-v-irani.html>

68. **Федорів Є. Рютте відповів, чи буде НАТО застосовувати статтю 5 після спроби удару Ірану по Туреччині** [Електронний ресурс] / Єва Федорів // Дзеркало тижня. – 2026. – 5 берез. — Електрон. дані. *Йдеться про реакцію НАТО на збиття іранської балістичної ракети, що 4 березня прямувала до повітряного простору Туреччини. Генеральний секретар Альянсу Марк Рютте повідомив, що НАТО пильно стежить за подіями на Близькому Сході, але застосування ст. 5 про колективну збройну відповідь наразі не обговорюється. Туреччина вперше залучила системи ППО НАТО для захисту від іранської ракети, що продемонструвало прямий контакт члена Альянсу з конфліктом. М. Рютте також зазначив, що НАТО підтримує США у їхніх ударах по Ірану, оскільки країна стала потенційною загрозою і для Європи.* Текст: <https://zn.ua/ukr/WORLD/rjutte-vidpoviv-chi-bude-nato-zastosovuvati-stattju-5-pislja-udaru-iranu-po-turechchini.html>

69. **Федорів Є. У Німеччині закликали не відволікатись від потреб України на тлі війни з Іраном** [Електронний ресурс] / Єва Федорів // Дзеркало тижня. - 2026. - 6 берез. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що Німеччина закликає не зменшувати підтримку України, попри ескалацію війни на Близькому Сході. Міністр оборони Борис Пісторіус наголосив, що дефіцит систем протиповітряної оборони у світі не повинен призвести до скорочення допомоги Україні. За його словами, війна в регіоні не має відвернути увагу від російської агресії проти України. Водночас Німеччина готова підтримувати й країни Перської затоки, зокрема через постачання обладнання або логістичну допомогу. На цьому тлі речник МЗС Ірану Есмаїл Багаї*

розкритикував канцлера Фрідріха Мерца після його зустрічі з Президентом США Дональда Трампа у Білому домі через позицію Німеччини щодо війни з Іраном. Текст: <https://zn.ua/ukr/WORLD/u-nimechchini-zaklikali-ne-vidvolikatis-vid-potreb-ukrajini-na-tli-vijni-z-iranom.html>

70. **Федорів Є. Франція дозволила присутність американських літаків на своїй авіабазі: причина** [Електронний ресурс] / Єва Федорів // Дзеркало тижня. – 2026. – 5 берез. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що Франція надала дозвіл американським небоюовим літакам використовувати авіабазу Істр на півдні країни, однак за умови, що вони не братимуть участь у операціях США в Ірані. Використання бази передбачене виключно для захисту регіональних партнерів і відбувається в межах звичайних процедур НАТО. Крім того, Франція координує дії з Італією та Грецією щодо посилення оборони на Кіпрі після атак безпілотників.* Текст: <https://zn.ua/ukr/WORLD/frantsija-dozvolila-prisutnist-amerikanskikh-litakiv-na-mistsevij-bazi-prichina-reuters-.html>

71. **Хаджирадева В. Гроші на війну скінчилися: Кремль іде в банк у судах за заморожені активи** [Електронний ресурс] / Вікторія Хаджирадева // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2026. – 6 берез. — Електрон. дані. *Вказано, що тотальна мілітаризація та санкційна ізоляція кинули економіку РФ у найглибшу кризу останніх двадцятиріч, що змушує країну-агресорку оскаржити в суді заморожування своїх активів у Європі. Хоча шанси РФ на повну перемогу в Суді ЄС виглядають мізерними, ситуація є неоднозначною: Кремль апелює до того, що безстрокові санкції є прихованою конфіскацією без судового вироку, що суперечить європейській Хартії основних прав. Проте законодавство ЄС уже адаптовано: безстрокові санкції є правомірною відповіддю на тривалу агресію. Європейські правники наголошують, що активи не конфісковані, а лише «знерухомлені» до моменту виконання РФ зобов'язань щодо репарацій. Як зазначили в Міжнародному центрі української перемоги (ICUV), ці позови - інструмент залякування: РФ створює видимість юридичного хаосу, щоб змусити європейські уряди*

боятися відповідальності за передачу коштів Україні. Акцентовано на важливості для України збереження активів під контролем Європи, оскільки це єдине джерело масштабних репарацій у майбутньому. Текст: <https://ua.korrespondent.net/articles/4860320-hroshi-na-viinu-skinchylisia-kreml-ide-va-bank-u-sudakh-za-zamorozheni-aktyvy>

72. **Хаджирадева В. Репутацію втрачено: Путін втратив трьох «друзів» та нікому з них не допоміг** [Електронний ресурс] / Вікторія Хаджирадева // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2026. – 3 берез. — Електрон. дані. *Розглянуто, як вплинуло на репутацію В. Путіна на міжнародній арені втрата трохи більше, ніж за рік, трьох «найближчих друзів»: експравителя Сирії Б. Асада, венесуельського диктатора Н. Мадуро, затриманого в ході американської операції «Absolute Resolve» та верховного лідера Ірану А. Хаменеї, ліквідованого під час масштабної спільної військової операції Ізраїлю та США «Roaring Lion». Наведено коментарі міністра закордонних справ України Андрія Сибіги, який, акцентуючи на неспроможності РФ захистити своїх партнерів, указав на висновки такої динаміки: РФ не є надійним союзником навіть для тих, хто сильно на неї покладається; пасивність Москви зумовлена виснаженням ресурсів через війну в Україні; доміно повалених диктаторів має продовжуватися, і падіння Путіна – неминуче. Як підтверджують експерти, через війну на Близькому Сході вплив В. Путіна скорочується; загалом РФ втрачає свої зовнішньополітичні позиції, що впливає на її підтримку та імідж.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/articles/4859353-reputatsiui-vtracheno-putin-vtratyv-trokh-druziv-ta-nikomuz-nykh-ne-dopomih>

73. **Хаджирадева В. Чому ЄС заблокував ідею прискореного членства України** [Електронний ресурс] / Вікторія Хаджирадева // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2026. – 6 берез. — Електрон. дані. *Вказано, що спротив прискореному вступу України до ЄС сформувався довкола двох позицій: технічного прагматизму «Заходу» та політичних вимог «сусідів». З одного боку Нідерланди, Австрія, Данія та Франція, наполягають на*

дотриманні правил: інтеграція країни з неадаптованим законодавством спричинить юридичний параліч спільного ринку. З іншого – Угорщина та Словаччина розглядають процес через призму національних інтересів. Будапешт блокує швидкий поступ, висувачи вимоги щодо прав національних меншин та мовного законодавства, а Братислава занепокоєна економічною конкуренцією, особливо в аграрному секторі. Обидва табори сходяться в одному: вступ не може бути автоматичним. У Києві ставлення до відмови ЄС від «прискореного вступу» розділилося на два табори. Частина суспільства сприймає це як «історичну короткозорість» Брюсселя: Україна захищає європейські кордони ціною життів, і дотримання бюрократичних правил в такі часи виглядає як несправедливість. Прихильники іншої думки вважають, що вступ без адаптації законів перетворить Україну на слабку ланку, яка конфліктуватиме з інституціями ЄС. Наголошено, що Україна обрала стратегію агресивного впровадження реформ, аби на момент фінального голосування у ЄС просто не залишилося технічних аргументів для зволікання. Текст: <https://ua.korrespondent.net/articles/4860911-chomu-yes-zablokuvav-ideui-pryskorenoho-chlenstva-ukrainy>

74. **Хаджирадєва В. Чому Макрон хоче надати Європі «ядерну парасольку»** [Електронний ресурс] / Вікторія Хаджирадєва // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2026. – 4 берез. — Електрон. дані. Як зазначив французький лідер, вісім європейських країн (Велика Британія, Німеччина, Польща, Нідерланди, Бельгія, Греція, Швеція та Данія) вже зацікавлені в запропонованому ним «розширеному ядерному стримуванні». Із них лише Велика Британія є офіційно визнаною ядерною державою. Е. Макрон також оголосив про збільшення кількості ядерних боєголовок в арсеналі Франції. Відзначено, що європейські країни теоретично мають можливість отримати ядерну зброю, але це означало б порушення міжнародних договорів і витрати, непосильні для багатьох країн. Тому пропозиція Франції для них є вкрай вигідною. Водночас у США на офіційному рівні кажуть, що зберігатимуть свої зобов'язання щодо Європи, але з урахуванням нових

реалій: американська підтримка не є безмежною і вимагає від європейців більшого внеску у власну конвенційну оборону, щоб США могли зосередитися на протистоянні з Китаєм. Окреслено стратегічні та економічні вимоги, що їх може висунути Франція в обмін на поширення свого ядерного стримування на союзників по ЄС. Текст: <https://ua.korrespondent.net/articles/4859671-chomu-makron-khoche-nadaty-yevropi-yadernu-parasolku>

75. **Хмілевська В. У Польщі затримали близько сотні українців, їм загрожує депортація: подробиці** [Електронний ресурс] / Вікторія Хмілевська // Дзеркало тижня. – 2026. – 5 берез. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що в Польщі 2 – 3 березня відбулася загальнонаціональна операція з посилення міграційного контролю, спрямована на боротьбу з нелегальною міграцією. Про її результати повідомив міністр внутрішніх справ Марцін Кервінський. У межах майже 1800 перевірок затримали 1944 особи, зокрема 147 іноземців, серед яких 91 громадянин України. Польська влада вже відкрила 110 адміністративних проваджень про депортацію, що передбачають анулювання дозволу на перебування, примусове видворення та заборону в'їзду до Шенгенської зони на строк до п'яти років. Операція стала четвертою подібною акцією та першою у 2026 р.* Текст: <https://zn.ua/ukr/WORLD/u-polshchi-zatrimali-blizko-sotni-ukrajintsiv-jakim-teper-zahrozhuje-deportatsija-podrobitsi.html>

Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань

76. **Білошицький В. І. Іноземні спецслужби про сучасні загрози національній безпеці** [Електронний ресурс] / В. І. Білошицький , В. Є. Гунін // Політ. життя. – 2025. – № 4. – С. 145-151. *Проаналізовано зміни у критеріях оцінювання спецслужбами країн-членів НАТО загроз національній безпеці з огляду на сучасні події у світі, пов'язані з повномасштабним вторгненням РФ в Україну. Вказано, що спецслужби країн-членів НАТО із переліку основних загроз національній безпеці виділяють: неправомірне втручання у внутрішні*

справи країни, спонсорування екстремізму та тероризму, вчинення кібератак на інформаційні структури та мережі, розповсюдження зброї масового знищення, здійснення операцій впливу тощо. Визначено, що особливу небезпеку національній безпеці країн-членів НАТО становить розвідувально-підривна діяльність російських і китайських спецслужб як невід'ємна частина архітектури державної безпеки цих країн. Не без уваги вказаних спецслужб залишається діяльність розвідок Ірану та Туреччини, оскільки ці країни в сучасних умовах підтримують агресивну політику РФ. Подано перелік напрямків, за якими іноземні спецслужби пропонують посилити діяльність усіх державних інституцій, спрямовану на забезпечення національної безпеки.

Текст: <https://jpl.donnu.edu.ua/article/view/18964>

77. Бобріченков В. В. Історичний досвід Нюрнберзького трибуналу, питання встановлення юрисдикційних меж [Електронний ресурс] / В. В. Бобріченков // Прав. новели. – 2025. – №27. – С. 142-150. *Проаналізовано юрисдикцію Міжнародного військового трибуналу (Нюрнберзького трибуналу) щодо підсудності йому злочинів проти миру (сучасних – злочинів агресії), воєнних злочинів та злочинів проти людяності на основі Статуту Трибуналу, його остаточного рішення, а також висновків Комісії з міжнародного права. Наведено окремі заперечення захисту щодо встановленої Статутом юрисдикції Трибуналу та важливі висновки Суду щодо цього. Вказано на розмежування Трибуналом агресивної війни та агресивних актів чи дій. Визначено часові межі юрисдикції Трибуналу щодо злочинів проти людяності та участі у спільному плані або змові, як злочину проти миру.* Текст: https://legalnovels.in.ua/journal/27_2025/19.pdf

78. Вітман К. М. Гібридна війна в стратегії США: порівняльний аналіз адміністрацій Трампа і Байдена та виклики XXI століття [Електронний ресурс] / К. М. Вітман, О. Г. Капсамун // Політ. життя. – 2025. – № 4. – С. 118-127. *Висвітлено еволюцію стратегій США щодо гібридної війни у XXI ст. та порівняно підходи адміністрацій Д. Трампа (2017 – 2021 та з початку 2025 – дотепер) і Д. Байдена (2021 – 2025). Проаналізовано ключові*

інструменти гібридних операцій, включно з кібернетичними атаками, інформаційними кампаніями, економічним і політичним тиском, санкціями, застосуванням нерегулярних сил і технологічно-асиметричних засобів, а також методами впливу на громадську думку. На основі останніх досліджень та публікацій щодо гібридної війни, інформаційних операцій, кібербезпеки та ролі союзників виділено невирішені проблеми, зокрема ефективність різних моделей, інтеграцію технологічних інструментів і вплив новітніх технологій на гібридні конфлікти. Обґрунтовано, що американська стратегія гібридної війни XXI ст. поєднує військові, економічні, інформаційні та дипломатичні інструменти. Це дозволяє США ефективно реагувати на «сіро-зонні» конфлікти, підтримувати стратегічну перевагу у глобальному масштабі та координувати дії з союзниками. Висвітлено роль України у стратегіях протидії гібридним загрозам і особливості технологічного й інформаційного стримування Китаю та РФ. Текст: <https://jpl.donnu.edu.ua/article/view/18961>

79. Дручек О. В. Трансформація змісту понять тероризму, державного тероризму, терористичних практик в контексті агресії росії проти України [Електронний ресурс] / Олена Василівна Дручек // Нац. інтереси України. – 2026. – № 2. — С. 189-201. Розкрито сутність та співвідношення понять "тероризм", "терористичні практики", "державний тероризм". Систематизовано підходи до ознак тероризму, сформовано їх перелік, висвітлено сутність найсуттєвіших обов'язкових ознак тероризму. Обґрунтовано та запропоновано розуміння терористичних практик як сталих або повторюваних дій, способів чи методів діяльності держави, організації чи політичної сили, які полягають у систематичному застосуванні або погрозі застосування насильницьких, незаконних дій, і які спрямовані на залякування населення з метою впливу на політичні рішення, поведінку іншої держави або суспільства. Доведено, що тероризм є категорією, що має кримінально-правовий та віктимологічний характер і використовується, переважно, для визначення складу злочину. Установлено, що попри відсутність у міжнародному праві юридично закріплених термінів

”державний тероризм” чи ”політика державного тероризму”, існує перелік дій, які за умов їх системності і масштабності можуть розглядатися як прояви державного тероризму, а саме: воєнні злочини; злочини проти людяності; геноцид; ведення агресивної війни. Проаналізовано загальну тактику дій РФ у війні проти України та доведено, що російська агресія проти України є відкрито терористичною, а розв’язана РФ війна проти України є не лише фактом агресії як міжнародно-правового злочину, а фактом реалізації Росією політики державного тероризму. Текст: <https://perspectives.pp.ua/index.php/niu/article/view/36931/36930>

80. **Дубель М. В. Соціокультурні аспекти повоєнної відбудови на прикладі досвіду Боснії** [Електронний ресурс] / М. В. Дубель // Політ. життя. – 2025. – №4. – С. 39-45. Проаналізовано соціокультурні та інституційні чинники постконфліктного розвитку Боснії і Герцеговини в умовах міжнародного втручання після Дейтонської мирної угоди. На основі культурної теорії (grid–group) виявлено взаємозв’язок між формами соціальної солідарності, політичною культурою та еволюцією стратегій міжнародного миробудівництва. Доведено, що домінування ієрархічно-фаталістичних установок і етнонаціональної мобілізації зумовило обмежену ефективність початкових егалітарно-індивідуалістичних підходів міжнародного врегулювання та спричинило перехід до жорсткішої моделі управління. Зроблено висновок, що міжнародне втручання забезпечило часткову інституційну стабілізацію, але водночас закріпило зовнішню залежність і не сприяло глибинній трансформації політичної культури. Текст: <https://jpl.donnu.edu.ua/article/view/18950>

81. **Кілкаллен Д. Мистецтво війни і миру : про наш вибір, коли у світі війна** / Девід Кілкаллен і Грег Мілз ; пер. з англ. Наталі Комарової ; Нац. ун-т ”Києво-Могилян. акад.”, Центр дослідж. історії та культури східноєвроп. єврейства. — Київ : Дух і літера, 2025. — 359 с. **Шифр зберігання в бібліотеці: А842853** Автори книги досліджують природу сучасних конфліктів: від масштабних державних війн до локальних збройних

протистоянь. Спираючись на власний досвід роботи в Афганістані, Іраку, Колумбії, Україні, Ізраїлі та Африці, Д. Кілкален і Г. Мілз аналізують, як технології можуть вирівняти шанси малих держав у протистоянні великим агресорам; як можна сформувавши і підтримувати життєздатний наратив для забезпечення громадської та міжнародної підтримки; баланс між опорою на власні сили та союзницькими зобов'язаннями, а також роль лідерства, розвідки, дипломатії, економічної допомоги. «Мистецтво війни і миру» – про те, як можна виграти війну на полі бою й як перетворити перемогу на довготривалий мир.

82. Корченко О. Іміджмейкінг України за умов кібернетизації міжнародних публічних комунікацій [Електронний ресурс] / Олександр Корченко, Володимир Шульга, Ірина Верховцева // Публіч.-упр. та цифр. практики. – 2025. – № 1. – С. 20-38. Метою дослідження є визначення завдань, перспектив і методів іміджмейкінгу України в умовах кібернетизації міжнародних комунікацій та протидії російській агресії. Акцентовано на формуванні цифрового образу держави через візуальні наративи, кібердипломатію та мультимедійні платформи. Обґрунтовано їхню роль у зміцненні міжнародної підтримки України. Текст:
<https://journals.dut.edu.ua/index.php/public/article/view/3160>

11.03.2026

Укладач: Гаращенко М. В.